

του φωτισμένου, τὸ στίχο πὸ εἶναι ἀσκημος ἀληθινά, μὰ πὸ δείχνει ἔλη τὴν ἁμορφιά τοῦ ἁμορφου στίχου καὶ πὸ τῆς δίνει σάρκα. Ἔτσι καὶ μερικοὶ κριτικοὶ παρασταίνουν τὰ ἔργα τῆς τέχνης ὡς ἐκείνοι πὸ τοὺς κακοδιαβάζουσι τοὺς στίχους. Δὲ φταῖνε τὰ ἔργα, φταῖνε οἱ κριτικοί. Λέει ὁ Μόμμεν: Τὸ ἐκφραστικὸ ἐπίθετο τίποτε δὲ σοῦ λέει; ἢ ζωντανὴ παρομοίωση σοῦ φαίνεται κάτι νεκρὸ; ὁ ρυθμὸς τοῦ στίχου, ὁ δάχτυλος καὶ ὁ ἱαμβός, καμιά συγκίνησι δὲ σπέρνει μέσα σου; Τοῦ κάκου τραγούδησε γιὰ σένα ὁ Ὅμηρος καὶ δραματούργησε ὁ Σοφοκλής.

99

Ὁ «Ἀρχιτέκτων Μάρθας». Μοῦ κάνει ἐντύπωση. Ἀνάλυση μιᾶς κατάστασις γιὰ τὴν παθολογικὴ ψυχολογία. Ὁ Μάρθας, χαρακτήρας μέσα στὴν ἀρρώστια του, ἢ καλλίτερ', ἀπὸ τὴν ἀφορμὴ τῆς ἀρρώστιας του. Γιὰ ἕναν ἄνθρωπο πιδ κανονικὰ καὶ πιδ γερὰ σκηματοισμένο, γιὰ ἕναν καλλιτέχνη ὡς αὐτός, οἱ ἀτυχίες του, τὸ χάσιμο τοῦ βραβείου, ἢ ἐξαφάνισι τοῦ μεταλλείου, δὲ θὰ εἴτανε σοβαρὲς ἀφορμὲς γιὰ νὰ τὸ βάλῃ κατάκαρδα καὶ νάπελπιστῇ. Μὰ οἱ ἀφορμὲς αὐτὲς μούτιστα καὶ συμπτώματα καὶ πρόφρασι γιὰ νὰ ξεδιπλωθῇ ἢ τρέλλα του. Μοῦ θύμισε τὸν ἥρωα τῆς Ἀγριόπαπιας τοῦ Ἴψεν· μὲ τὴ διαφορά πὸς ἐκεῖνος σκότωνε τίς εὐτυχίες τῶν ἄλλων, λέγοντάς τους τὴν ἀλήθεια. Ὁ Μάρθας ἤθελε νὰ κρατήσῃ τίς εὐτυχίες τῶν ἄλλων, ἀραδιάζοντάς τους ψέματα· ὁ πρῶτος ἐκατάστρεψε τοὺς ἄλλους· ὁ δεῦτερος ἐκαταστράφηκε ὁ ἴδιος. Τὸ τέλος τοῦ δράματος (πιδ πολὺ τραγικοκωμωδίας) μοῦ θύμισε τὸ τέλος τοῦ Ρόσμερχολμ τοῦ Ἴψεν, ἂν καὶ πολὺ διαφορετικὸ. Μοῦ θύμισε κ' ἕνα δράμ' ἀπὸ τῆ ζωῆ· τὸ τέλος τοῦ Σ. Β. στὸ Νέο Φάληρο καὶ τῆς γυναίκας του μέσα σ' ἕνα κανό. Ὁ Μάρθας πρόσωπο δραματικὸ· μὰ πρόσωπο πιδ πολὺ ἀπὸ κείνα πὸ τὰ λέει κάποιος Ἐγκαίτε **προβληματικά**. Ὅλες οἱ ἄλλες παρατήρησις, γιὰ μὲ στέκονται παρακάτου. Τὸ δράμα, ἔτι καὶ ἂν εἶναι, σὲ κάνει νὰ σκέπτεσαι.

100

Ἡ κριτικὴ βρίσκειται παντοῦ. Ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ δρόμου, καὶ κάνει τὴν κοινὴ γνώμη, ἴσα μὲ τὰ ὑπερούσια, καὶ κάνει τὴ φιλοσοφία τοῦ Κάντιου. Κοροϊδία ἢ ποιήσι, κάποιος εἶπε. Κ' ἐγὼ λέω: Ποιήσι καὶ Κριτικὴ.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΑΡΗΓΙΑΝΟΣ (*)

(Ἀπόσπασμα μιᾶς δοκιμῆς)

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

Θεόρατοι βράχοι δλοῦθε καὶ ἀπότομα. Ἀνάμεσα τοὺς τεράστιο χάσμα, ἔπου διαβάνει μονοπάτι κ' ἐνώνει τὸν πέρα τῶν βράχων κόσμο μὲ τὸν ἐδῶθε. Στὴν ἄκρη τοῦ χάσματος εἶναι ἡ σπηλιὰ τῆς **Μάγισσας**· ἐκεῖνη φαίνεται ἀπόξω καθισμένη ἀπάνω σ' ἕνα λιθάρι μεγάλο, πιάνοντας τὰ γόνατά της μὲ τὰ χέρια της. Ἀπὸ τὸν πέρα τῶν βράχων κόσμο ἀκούγεται ὁ θόρυβος ἀνθρώπων ἐργαζόμενων. Στὸν ἐδῶθε τῶν βράχων κόσμο φαίνονται χάμου ἀνθρώπινα κόκκαλα διάφορης χρονικῆς περιόδου. Ἐνας **ἄνθρωπος** στέκεται ἀποσβολωμένος, ἐνῶ ἀκούει τὴ Μάγισσα καὶ βλέπει τὰ κόκκαλα.

Ἡ Μάγισσα

Ἄλλοι στὴ στραβομάρα μου.

Ἀκούω τὴ μυρουδιά τοῦ ἀνθρώπου
νὰ πέφτει ἀπάνω μου

καὶ ἀναταράζονται τὰ σωτικά μου.

Ἔρχεται ἢ τσίρκια στὸ ρουθούνια μου,

ὦ Ἐρίρη, καλῶς ἔρχεσαι

τὴν ὄρεξί μου νὰ κινήσεις.

(σηκόνεται ὀρθῇ καὶ τότε βλέπει κανεῖς, πὸς τὰ τσίνορά της πυκνὰ καὶ μακριὰ πολὺ τῆς σκεπάζουν τὰ μάτια, ὥστε νὰ μὴ βλέπῃ καθόλου.)

Μὲ θρέφει τὸ κρέας τῶμό

κ' ἔχω στὸ κράτος μου ἕνα νόμο:

Κάθε ψυχὴ πὸ λυχαυρίσει

τὸν πέρα κόσμο νὰ γνωρίσει,

νὰ μὴν περάσει ἂν δὲ μοῦ ἀίρεισι

ἐδῶ γιὰ φόρο τὸ κορμί.

(ἀπλώνοντας τὰ χέρια καὶ φαινόμενη τρομερή.)

Ἄνθρωπε, μόνο αὐτὴ ἢ στιγμὴ

σὲ φόβισε;

Νά, ἔχω τὰ χέρια μου ἀπλωμένα

γιὰ νὰ σ' ἀδράξουν. Τὸ λοιπὸν τί καρτεροῦς;...

Ὁ ἄνθρωπος

Ἐλεος!...

Ἡ Μάγισσα

Τὸ τέλος νὰ εἶναι τῆς χειρῶς;...

(*) ΣΗΜ. ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Τὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ τὸ δημοσίεψε ὁ Καμπύσης, λίγους μῆνες πρὶν πεθάνει, στὸ «Διότυσο» (1901. Τόμος Α' σελ. 254—264).

(Φωνές Σειρήνων)

Μὰ εἶναι πίσω ἀπὸ τὸ βράχο
οἱ νεραντζιῆς μὲ τὰ μπουμπουνιὰ τους
τὰ φεγγαροθρεμένα,
δειλὲ ἄνθρωπε, ποὺ δίνουν τὸ νεραν-
[τζοφίλημα!...

Κ' εἶναι πίσω ἀπὸ τὸ βράχο
ὦ, ποῖο λίγωμα!... ποῖο λίγωμα!...
τὸ μυστικὸ τῆς πλάσης τὸ μονάχο
καὶ τὰ ὄνειρα μὲ σάρκα κ' αἷμα!...
Κ' εἶναι πίσω ἀπὸ τὸ βράχο...

Φωνή (ἀπὸ τὰ πίσω τοῦ βράχου.)

"Ε, σύ, ἄνθρωπε, μὴν κινηθεῖς καὶ
[βούλωσε ταυτιά σου!...

Ὁ ἄνθρωπος (κάνοντας ἓνα βῆμα.)

Τ' εἶναι!... Τ' εἶναι πίσω ἀπὸ τὸ βράχο;..

Ἡ Μάγισσα

Ξέρω τ' ἀνθρώπου τῶναιρο
καὶ τί τὸν φέρνει ἐδῶ τὸ ξέρω...
Ἄπὸ τὸν τρόμο τῆς βροντῆς
δὲν χώνεται στὸν Ὁκεανὸν ὁ βουτηχτῆς
καὶ οἷτε ἀπὸ τὸ τράνταγμα τῆς γῆς
τὴν Πούλια θεὸς νὰ ἐρωτευθεῖς!...

Ὁ ἄνθρωπος (διστάζοντας.)-

Τὴν Πούλια!...

(Οἱ φωνές τῶν Σειρήνων)

Κ' εἶναι πίσω ἀπὸ τὸ βράχο
ἢ κόρη ἢ ἐφταπάρθενη
καὶ τὸ μαγνάδι τῆς κινεῖ
καὶ τραγουδάει μὲ ποιὸν ἀχό!...

(Ἡ φωνὴ τῆς ἐφταπάρθενης κόρης)

Τὰ ἑπτὰ τῆστέρια μου ἐνωμένα
δοξολογοῦν ἐμένα!...
Μὰ ἐγὼ κ' ὕμνους καὶ στέμματα
θάψω, γιὰ ὅποιον λαχταρήσει
νάρθει νὰ μὲ γνωρίσει,
καὶ θὰ ντυθῶ μὲ σάρκες κ' αἷμα...

Ἡ Μάγισσα

Ξέρω τ' ἀνθρώπου τῶναιρο
καὶ τί τὸν φέρνει ἐδῶ τὸ ξέρω...

Φωνή (ἀπὸ τὰ πίσω τῶν βράχων.)

"Ε, σύ, ἄνθρωπε, πλανεύεσαι! μὴν
[προχωρεῖς κ' ἐχάθης!...

Ὁ ἄνθρωπος (λιγωμένος.)

* Ἀχ!... πίσω ἀπὸ τὸ βράχο...

(Οἱ φωνές τῶν Σειρήνων)

Κ' εἶναι πίσω ἀπὸ τὸ βράχο,
τὸ δάσος εἶν' μὲ τὸ πουλί...
ἄχ! πὼς λαλεῖ.. νᾶχ! πὼς λαλεῖ
γιὰ νὰν τᾶκούσω τρέχω!...

Ὁ ἄνθρωπος (χωρὶς συνείδηση πιά τρέχοντας.)

Κ' ἐγώ!...

Ἡ Μάγισσα (ἀρπάζοντας τον.)

Κι ἂν εἶμαι στραβή
καὶ ἂν δὲν τὸ βλέπω ὅ,τι διαβεῖ
οἱ σκλάβες μου κ' ἡ δυκατέρα μου
μοῦ εἶναι τὰ δίχτυα τοῦ χαμοῦ!...
(τὸν τραβᾶει μὲ λύσσα στὴ σπηλιά της μέσα.)

Ὁ χορὸς τῶν κοκκάλων

Κι ὦνέμ! καὶ ὦνέμ!...
ἀνεκπλήρωτέ μου καημέ,
πὼς ἀνεμοσκορπίστηκες καὶ ἀεροαρμενίζεις,
ἄδετος πάντα ὁ ἄλλες χώρες πᾶς, γυρίζεις,
κ' ἐγὼ δεμένος μὲ τὰ καύκαλα εἶμαι ἀκόμα
καὶ ἀκόμα νοσταλγῶ τὸ χῶμα!
Κι ὅσο διαβαίνω καὶ ὅσο λιώνω
καὶ ὅσο στὴ μάνα μου σιμόνω
τόσο ἀπὸ μένα ἐσύ, ὦ καημέ μου,
μεθᾶς καὶ ὀρμᾶς καὶ ξεπερνᾶς καὶ τὰ στοιχεῖα τ' ἀ-
[νέμου!...

Ἡ Μάγισσα (βγαίνοντας καὶ πετώντας τὰ μυαλά τοῦ
ἀνθρώπου στους ἀέρες.)

Διαβεῖτε ἀνεμοῶρμενα, ὦ μυαλά τοῦ ἀνθρώπου,
κ' ἐς κάθε δρόμο σκορπιστεῖτε κάθε τόπου
γιατὶ εἴσατε οἱ γραφές, γιατί εἴσατε τὰ χᾶδια
ποῦ μὲ λαχτάρα ξεπλανεύουν τὰ κοπάδια!...
(γυρίζοντας πρὸς τὸν πέρα κόσμον καὶ φωνάζοντας
δυνατά.)

"Ε, σεῖς, νὰ σᾶς φωνάξω τόρα ἐγὼ γιὰ λίγο,
δὲν θὰ στεριώσει τὸ γιοφύρι σας... τοῦ κάκου!...
Τοῦ κάκου τὰ φουρνέλα σας, τοῦ κάκου οἱ μόχθοι!
Κ' οἱ ἀητοὶ τοὺς βράχους μου νὰν τοὺς διαβοῦν δὲ
[δύνανται!...

Οἱ ἄνθρωποι (δυνατά, πίσω ἀπὸ τὸ βράχο.)

Καταραμένη νᾶσαι!... Τριςκαταραμένη!...

Ἡ Μάγισσα (τὸ ἴδιο.)

"Ενα εἶναι μονοπάτι δίπλα στὴ σπηλιά μου!...
Μυστόροι! μόνο μὲ κυβοῦρι πᾶν στὸν Ἄδη!...

Οἱ ἄνθρωποι (τὸ ἴδιο.)

Τὸν Ἥλιο κάθε αὐγὴ ποῦ βγαίνει ἐσύ δὲν βλέπεις!

Ἡ Μάγισσα (λυσσασμένη).

* Ἡ στραβομάρα μου εἶναι ἡ δύναμή μου πάντα

τὰ δόντια μου ἀκονίζω καὶ γιὰ τὰ παιδιὰ σας !...

Οἱ ἄνθρωποι

Μὰ στοῦ κουροῦ, ποῦ δὲν θ' ἀκούσει τὶς Σειρήνες,
στὴ δύναμη ἢ δική σου τὸ τέλος τῆς θάβρου!...

Ἡ Μάγισσα

"Ἐχω τὰ βότανα, ἔχω καὶ τὴ θυγατέρα...

Οἱ ἄνθρωποι

"Ἐκείνη βλέπει!... χά!... χά!... χά!...

Ἡ Μάγισσα

Μιστόροι, μὴ γελάτε!... μὴ γελάτε!... Τότες
τ' ἀτέλειωτο γεφύρι σας θὰ παραιτεῖστε!...

Οἱ ἄνθρωποι

Χά! χά! χά!... Χάρισμά σου τὸ γεφύρι!...

Ἡ Μάγισσα

Κι ὅταν τὸ πέρυσμα τοῦ πέρα κόσμου ἀνοίξει
μὲ τὸν ἔδωθε καὶ χαθεῖ ἔτσι τὸ μυστήριο
τότες τὴ στραβομάρα μου πάλι θὰ ἐπιθυμῆτε!

(Ἀκούγεται ἕνας τρομερὸς θόρυβος σὰν σεισμὸς
καὶ γκρέμισμα βουνοῦ.)

Τί τρέχει!... ἀπόμακρος ὁ θόρυβος μὲ φτάνει
δὲν εἶν' ἀχὸς φουρνέλων κι οὔτε ἀνθρώπων μόχθος!...
Κάπου παλεύουν γιγαντόβουνα μὲ ἰνάτι...
ἄχ! κι ἴσως κι ἄλλο χάσμα θάνοιχτε σὲ λίγο!
Σκοταδοδυγατέρα ἐσὺ ποῦ εἶσαι, ποῦ βλέπεις;
ἄπλωσε τὸ μαγνάδι σου καὶ μὲ ὀρμὴ τρέξε
καὶ τὸ Βορειᾶ καὶ τὴ Νοτιᾶ στὸ ἄρμα σου ζέψε
καὶ τρέξε ὅπου τὰ γιγαντόβουνα παλεύουν
κι' ὕστερα γύρνα νὰ μοῦ πεῖς τὰ πάντα πᾶσα,
γιατὶ νὰ μακρυνθῶ ἀπὸ τὴ σπηλιά μου ἐγὼ
δὲ δύνεμαι καὶ τώρα νιώθω τὴν κατάρα σας,
ὦ ἄνθρωποι, ποῦ μὲ δένει αἰώνια σὲ μιὰ θέση!...

(Ἀκούγονται μακριὰ τραγούδια κι ἀλλαγαμοί.)

Τὸ τραγούδι

Τί νᾶνα ὁ ἀχὸς ποῦ γένεται κ' ἢ βρονταριά ἢ με-
[γάλη ;
Μήνα σεισμὸς, μήνα βροντές, μήνα ἀστραποπελέκια;
Μήνα ὁ Ὀλυμπος κι ὁ Κίσαβος τὰ δυὸ βουνὰ πα-
[λεύουν ;
Μήτε σεισμὸς, μήτε βροντές, μήτε ἀστραποπελέκια,
μήτε ὁ Ὀλυμπος κι ὁ Κίσαβος τὰ δυὸ βουνὰ πα-
[λεύουν.

'Ἀφ τὸ κυνήγι του γυρίζει ὁ Ἀρήγιανος τὸ βράδι,
ποῦ εἶχε τὴ διάτα τοῦ Ρηγὸς νὰ πιάσει τὸ θερίο,
καὶ τὸ κρατεῖ ἄφ τὴ χαιτὴ του καὶ τὸ θερίο μονγκρίζει
κι ἀντιβογκᾶνε τὰ βουνά, ραγίζεται κ' ἢ πλάση
κι ὁ Ρήγας ἄφ τὸν τρόμο του κλειέται μὲς τὸ παλάτι!...

Ἡ Μάγισσα (δυνατά.)

Δὲν εἶναι ἀντρειωμένος ὅποιος δὲν περάσει
ἀπὸ τὸ μονοπάτι κι ἄς τὸ μάθει ὁ κόσμος!...
Στὴ χώρα, ἀνέμοι, τρέξετε καὶ διαλαλεῖστε,
πὼς ἢ Ἀφροδίτη καρτεράει στὸν πέρα κόσμο.
τὸν ἀντρειωμένο ποῦ θὰ πάει νὰν τὴν ἀρτάξει
καὶ δὲν ταιριάζει γιὰ τὸ Ρήγα ἄλλη γυναῖκα!
Πιστοὺς λεβέντηδες ἂν ἔχει ἄς τὸ προστάξει!...

Ἡ κόρη τῆς Μάγισσας

"Ἐρχομαι σὰν τὴν ἀστραπὴ τρεχάτη
καὶ λιχανιάζουν τ' ἄτια μου ἄφ τὸ δρόμο.
"Ὅ,τι εἶδα, ἢ Φήμη πρέπει νὰ σοῦ τῶπε ὡς τόρα,
γιατὶ μὲ πρόλαβε, γιατί εἴμουν αὐτισμένη
γιατὶ ἐστιμάτησα νὰ καμαρόσω
γιατὶ ἐλιγώθηκα κοιτάζοντάς τον
γιατὶ ὡς τὸν εἶδα κἔχμισα τὰ φρένα!

Ἡ Μάγισσα

Τί λές, σκοταδοδυγατέρα ;

Ἡ κόρη τῆς Μάγισσας

"Ὅ,τι κι ἂν λέω τὸ ξέρω λογικὸ δὲν εἶναι.
Σκοταδομάνα, κλάψε πιὰ γιατί μὲ χίνεις...
σκοταδομάνα, γκρέμιστήνε τὴ σπηλιά σου,
ἀνάμυαλη μὲ σκλάβωσε ἢ περπατησιὰ του
ἄχ ἢ ματιὰ ποῦ μοῦριξεν ἄχ ἢ ματιὰ του!...
Γιατὶ στραβὴ δὲν μέκανες, σκοταδομάνα
τὰ βέλη τῶν ματιῶν μας νὰ μὴ σιμίζουν!...

Ἡ Μάγισσα

"Ἄλλοι!... Ἄλλοι!... Ἄλλοι!... καὶ τρισαλλοίμονό μου!...

Ἡ κόρη τῆς Μάγισσας

"Ἀχ! τίθελες καὶ μέστελνες νὰ ἰδῶ τί τρέχει ;
Τί σῆμελε ἂν καὶ γιγαντόβουνα ἐπαλεύαν ;
Τώρα, σκοταδομάνα, ποῦναι ἢ ἡσυχία ;
πὼς θὰ μπορέσω τὴν καρδιά νὰ ξαλαφρώσω
τὴ γνώση μὲς τὰ φρένα πὼς θὰ ξαναβάλω ;
"Ἀχ! ἄξαφνη κι ἀπάντεχη εἶταν ἢ ματιὰ του !
"Ἀχ! ἢ ματιὰ ποῦ μοῦριξεν ἄχ ἢ ματιὰ του
τὰ σωτικά μου ἐπέρασε μαχαῖρι φλογισμένο!...

Ἡ Μάγισσα

"Ἄλλοι!... ἄλλοι!... ἄλλοι καὶ τρισαλλοίμονό μου!...
Κράτα τὰ λογικά σου μὲς τὰ φρένα
καὶ τὸ σαρανταμάτη Δράκοντα σοῦ τάξω
ἄντρα σου νὰν τὸν κάμεις!...

Ἡ κόρη τῆς Μάγισσας

"Ὁ Δράκοντας τί ἂν εἶναι καὶ σαρανταμάτης
σὰν τὴ ματιὰ τῶν δυὸ ματιῶν του δὲν τὴν ἔχει!...

Ἡ Μάγισσα

"Ἄλλοι!... ἄλλοι!... ἄλλοι καὶ τρισαλλοίμονό μου!...

Οι άνεμοι

Στὸ Ρήγα, ἀφέντισσα, ἔφρασεν ἡ προσταγή σου !...
κι ἄκου πῶς τὰερόπουλα ὡς ἐδῶ τὴ φέρνουν!...

Τὸ τραγοῦδι

(Ἀκούγεται ὁ ἀχὸς τοῦ τραγουδιοῦ)

Ἐπρόσταξεν ὁ Βασιλιάς, ἔβγαλε διάτα ὁ Ρήγας
κέρωνάξε ὁ διαλυητής σ' ὅλα τὰ βιλαέτια :
Στὸν πέρα κόσμο καρτεραίει ἡ πεντάμορφη Ἄφροδίτη
τὸν ἀντρειωμένο πού θά πάει νὰν τὴν ἐλευτερώσει·
ποιὸς εἶναι ἀξιὸς τῆς Μάγισσας τὸ σπήλιο νὰ πε-
[ράσει
τὸ μονοπάτι νὰ διαβεῖ, νὰ πάει στὸν πέρα κόσμο,
νὰ πάρει τὴν Πεντάμορφη, στὸ Ρήγα νὰν τὴ φέρει ;
Ἐὸ Ἀρήγιανος ἐπρόβυλεν ὁμορφος κι ἀντρειωμένος :
— Ἐγὼ εἶμαι ἀξιὸς, τῆς Μάγισσας τὸ σπήλιο νὰ
[περάσω
τὸ μονοπάτι νὰ διαβῶ, νὰ πάω στὸν πέρα κόσμο,
νὰ πάρω τὴν Πεντάμορφη, στὸ Ρήγα νὰν τὴ φέρω...

Ἡ κόρη τῆς Μάγισσας

Ἦχου σου, ἂν ἔρθει ἐδῶ, σκοτιδομάνι...
Τί ἦθελες στοὺς ἀνέμους σου διάτα νὰ δώσεις ;
Τί σέμελε ἂν ἐνίκησε τὸ θερίο Ἐκείνος ;

Ἡ Μάγισσα

Ἄλλοι!... ἄλλοι!... ἄλλοι καὶ τρισαλλοίμονό μου
ἂν δίχτυ τοῦ χιμοῦ δὲν γένεις, δυκατέρα!...

Ἡ κόρη τῆς Μάγισσας

Εἶναι ὁ χιμὸς στὰ σπλάχνα μου
κ' εἶναι ἡ ματιὰ τοῦ πού μοῦ ρίχτει, δίχτυ!...
Ἦ! λεβεντιάνθρωπέ μου, θά σέ ξαναἰδῶ ;
Ἦ! τὸ τραγοῦδι μου θά τραγουδήσω
ὄχι τὸ πλινερό...
Θά τραγουδήσω τὸ τραγοῦδι τῆς Ζωῆς
καὶ τὴν ὄρια τὴν ἡμέρα...

Ἡ Μάγισσα

Ἄλλοι!... ἄλλοι!... ἄλλοι καὶ τρισαλλοίμονό μου!...
Νῶξ ἀτιμοπενθής, ἰώ!...
τί ρέξω καὶ τί γένωμαι ;
Ἄχ! Δύσοιστα πολίταις ἔπαθον!... Ἰώ!...

Ἡ κόρη τῆς Μάγισσας

Μὴν κλαῖς... δὲν κλαῖνε οἱ Μάγισσες !...
Καὶ ὁ ἔρωτας τῆς κόρης σου δὲ σατιμάζει !...
Ἄφ τις ἀνάερος τις ἀθάνατες
ὡς τῶν θνητῶν βασιλιάδων τις κόρες
εἶναι ἔφραζήλευτη ἡ πάγαπᾷ τὸν ἀγαπῶ !

(Στᾶλλο φύλλο τελιώνει)

ΓΙΑΝΗΣ ΚΑΜΠΥΣΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

ΠΟΛΗ, Ὀχτώβρης 1911

Τις προάλλες εἶχαμε ἓνα διαγωνισμό στὴ Με-
γάλη Σχολῆ τοῦ Φαναριοῦ. Τὸ Σεβαστοπούλειο δια-
γωνισμό. Δώσανε στοὺς μαθητὲς ἓνα θέμα νὰ τὸ
γράψουνε στὴν ἀρχαία γλώσσα, γιὰ νὰ δεῖξουνε σὲ
μᾶς, τοὺς ἔθνοπρεπεῖς μαλλιαρούς, πῶς μὲ τέτοιους
ξερούς διαγωνισμοὺς σπασσοκεφάληδες, εἶναι δυνατὸ
σιγὰ σιγὰ νὰ γυρίσουμε στὴ γλώσσα τοῦ Πλάτωνα
καὶ Ξενοφῶντα, καθὼς εἶπε ὁ καθηγητῆς Οἰκονομί-
δης στὸ λόγο πού ἔβγαλε, μᾶλλους λόγους πῶς μπο-
ροῦμε νὰ περπατοῦμε σὰν τὸν κάβουρα, κάνοντας
ἐξαιρέση στὸν κόσμο τοῦτο. Κι ἔχι μόνο στὴ γλώ-
σσα τοῦ Ξενοφῶντα νὰ φτάσουμε, μὰ καὶ τὰ φορέ-
ματα τοῦ Ξενοφῶντα νὰ φορέσουμε, καὶ τὰ παπού-
τσια, καὶ τὸ σκουφί του (ἂν φοροῦσε τέτιο). Δὲν εἶν
ἔτσι κὺρ Οἰκονομίδη ;

Στὸ διαγωνισμό πετύχανε δύο παιδιὰ καὶ πῆ-
ρανε ἀπὸ εἴκοσι λίρες μαξιῖσι. Ὁ κ. Οἰκονομίδης —
καθηγητῆς τῶν λατινικῶν στὴ Σχολῆ— ἔβγαλε τὸν
πανηγυρικὸ τῆς μέρας καὶ εἶπε, μ' ἀπὸ τὸν τρόπο
σιγὰ σιγὰ θά συνηθίσουμε στὴ γλώσσα τῶν προγό-
νων μας καὶ πῶς ἐμεῖς οἱ μαλλιαροὶ μονάχα ζιζά-
νια σπέρνουμε στὸ ἔθνος, θέλοντας νὰλλάξουμε τὴ
γλώσσα πού μιλεῖ τάχα. Γιὰ τὸ λόγο του ὁ Ἐπέ-
πτης—ἄλλος τενεκεδοκέφαλος—πιθανὸ νὰ τότε πα-
ρασημοφορήσῃ.

Στὸν «Ταχυδρόμο» προχτὲς τυποθήκανε δύο
γράμματα τοῦ κ. Ἄλ. Πάλλη πρὸς τὸν Ἐπίπτη τῶν
Σχολῶν μας ἀρχιμανδρεῖτη Σωφρόνιο, πού εἶπε πῶς
ὁ κ. Πάλλης σήκωσε ἀπὸ τὸ σπῆτι του τὰ ἑλληνικά,
ἀφοῦ ἡ κόρη του δὲν τὰ ξέρει. Σ' ἀπὸ ἀπάνω ὁ κ.
Πάλλης τοῦ ἀπάντησε μὲ δύο του γράμματα παλι-
καρίσια.

Προχτὲς φάνηκε μιὰ δῆλωση στὸν ἴδιο «Ταχυ-
δρόμο» γιὰ ἓνα νέο βιβλίον τοῦ μπαρμπα-Μιστριώτη
—μπά, ζεῖ ἀκόμα ;— «περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήμα-
τος». Στὴ δῆλωση ἀφτῆ, πού εἶναι γραμμένη στὴν
Ἀθήνα καὶ φαίνεται τὴν ἔγραψε ὁ ἴδιος ὁ μπάρ-
μπας, λέει : «Κατὰ τὴν ἐποχὴν καὶ ἡ συνεταιρά-
χθησαν δέκα ἑκατομμύρια Ἑλλήνων καὶ συνταξα-
χθέντες ἐπέβαλον ὅπως ἀναγραφῆ ἐν τῇ Συνταγ-
ματικῇ χάρτῃ ἄρθρον πρὸς ἀμυναν τῆς ἐθνικῆς
γλώσσης, ἀπηγγέλθησαν πολλοὶ λόγοι καὶ ἐν Ἀθή-
ναις καὶ ἀλλαχοῦ. Πρὸς δὲ ἐγένοντο κατηγορίαι,
καταδιώξεις καὶ ἀπολογίαι (sic)... ἀπεκαλύφθησαν